

ประสบการณ์การสอบ Objective Structured Clinical Examination (OSCE)
การพยาบาลระยะคลอดปกติ
กรณีศึกษา: วิทยาลัยพยาบาลพระจอมเกล้า จังหวัดเพชรบุรี
Experiences of the Objective Structured Clinical Examination (OSCE)
on Nursing Care during Normal Delivery,
Case Study: Prachomklao College of Nursing, Phetchaburi Province

รพีพรรณ นาคบุณผา^{1*}, ไพลิน ถึงถิ่น¹ และ มนพร ชาติชำนาญ²

¹ภาควิชาการพยาบาลมารดาทารกและผดุงครรภ์ฯ วิทยาลัยพยาบาลพระจอมเกล้า จังหวัดเพชรบุรี

²ภาควิชาการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต

*Corresponding author, E-mail: rapeepan2549@gmail.com, โทร. 032-427049 ต่อ 3407, 089-9086672

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงคุณภาพครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่ออธิบายประสบการณ์การสอบ OSCE การพยาบาลระยะคลอดปกติผู้ให้ข้อมูลหลัก คือนักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิตชั้นปีที่ 4 วิทยาลัยพยาบาลพระจอมเกล้า จังหวัดเพชรบุรีคัดเลือกผู้ให้ข้อมูลหลักที่ผ่านการสอบ OSCE การพยาบาลระยะคลอดปกติ ในรายวิชาการพยาบาลมารดาทารกและการผดุงครรภ์ 1 ยินดีและเต็มใจให้ข้อมูล จำนวน 20 คน เก็บรวบรวมข้อมูลตั้งแต่เดือนตุลาคมถึงเดือนธันวาคม 2558 โดยการสนทนากลุ่ม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า 1) มีความต้องการด้านโจทย์ปัญหาที่เป็นสถานการณ์ครอบคลุมของเนื้อหาตั้งแต่ระยะที่ 1 - 4 ของการคลอดโจทย์สถานการณ์จริงที่พบบ่อย เป็นสถานการณ์ที่มีปัญหาหลายอย่างใน 1 สถานการณ์ เพื่อจะได้เรียนรู้วิธีป้องกันได้ถูกต้องและรวดเร็ว รวมทั้งโจทย์ปัญหาที่มีความซับซ้อนและเรียงลำดับความสำคัญของการพยาบาล เพื่อให้การหาคำตอบน่าค้นหา 2) สามารถกระตุ้นให้เกิดการคิดวิเคราะห์ร่วมกับทฤษฎีที่เรียนมาทำให้เข้าใจในเนื้อหามากขึ้น 3) ทำให้เกิดการคิดแก้ไขปัญหา และสามารถวางแผนให้การพยาบาลได้อย่างครอบคลุม และ 4) เกิดความสามารถในการควบคุมตนเอง

คำสำคัญ: การพยาบาลระยะคลอดปกติ การสอบ OSCE วิทยาลัยพยาบาล การวิจัยเชิงคุณภาพ

Abstract

This qualitative research aimed to describe the experiences of the Objective Structured Clinical Examination (OSCE) on the nursing care during normal delivery. 20 fourth-year nursing students of Prachomklao College of Nursing, Phetchaburi Province, were the key informants. They have attended OSCE on nursing care during a normal delivery in 'Maternal and Newborn Nursing and Midwifery 1' course as well as were willing and voluntary to give the information. The data collection has been conducted from October to December 2015 through the focus group, while the data were analysed by means of content analysis.

According to the research results, 1) the demand for the scenario concerning 4 stages of delivery was found. In particular, it should be a real and frequent situation or a multiple- problem situation for the learning of correct and quick responses. Also, it should be complicated and the nursing care is prioritized so that the search for answers became more challenging. 2) To enhance the analytical thinking, while the theoretical learning contributed to more understanding of contents. 3) It created the problem-solving thinking and the ability to formulate the comprehensive nursing plan. And 4) the self-control capability is built up.

Keywords: *Nursing Care during a Normal Delivery, Objective Structured Clinical Examination, College of Nursing, Qualitative research*

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

วิทยาลัยพยาบาลพระจอมเกล้า จังหวัดเพชรบุรี เป็นสถาบันการศึกษาพยาบาลสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก ได้เปิดสอนหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต และนำกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติมาปรับใช้ในการจัดการเรียนการสอน ในครั้งนี้หลังจากการจัดการเรียนการสอนวิทยาลัยได้ดำเนินการประเมินคุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ สำหรับบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา พบว่าปีการศึกษา 2555 และ 2556 พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่มีทักษะด้านปัญญาค่อนข้างต่ำ (สัญญา คำดี, รัชชู รัตนภาค และ ไพลิน ถึงถิ่น, 2556; รัชชู รัตนภาค, สัญญา คำดี, และไพลิน ถึงถิ่น, 2557) ซึ่งทักษะทางปัญญาหมายถึง ความสามารถในการวิเคราะห์สถานการณ์และประยุกต์ความรู้ ความเข้าใจในแนวคิด หลักการ ทฤษฎีและกระบวนการต่างๆ มาใช้ในการคิดวิเคราะห์ และการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์เมื่อต้องเผชิญกับสถานการณ์ใหม่ๆ ที่ไม่ได้คาดคิดมาก่อน (คณะกรรมการอุดมศึกษา, 2552) ซึ่งเป็นทักษะที่จำเป็นมากที่นักศึกษาจะต้องนำมาใช้ในการเชื่อมโยงองค์ความรู้แต่ละส่วนซึ่งกว้างและหลากหลายมากนั้น จะเห็นได้ว่าเป็นทักษะที่ต้องได้รับการพัฒนาอย่างเร่งด่วน สอดคล้องกับผลการประเมินการฝึกประสบการณ์ภาคสนามของนักศึกษาพยาบาล โดยพยาบาลในแหล่งฝึกและอาจารย์นิเทศ ในภาคการศึกษาที่ 2 ของปีการศึกษา 2557 ในรายวิชาปฏิบัติการพยาบาลมารดาทารกและผดุงครรภ์ 1 ที่พบว่านักศึกษามีการเตรียมตัวเพื่อการฝึกปฏิบัติยังไม่เพียงพอ การนำความรู้ภาคทฤษฎีไปเชื่อมโยงกับภาคปฏิบัติยังไม่ดีพอ ซึ่งเนื้อหาการพยาบาลระยะคลอดปกติถือว่าเป็นเนื้อหาที่มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งวิชาหนึ่งสำหรับนักศึกษาพยาบาล ซึ่งจะต้องเป็นผู้ประกอบวิชาชีพทางการพยาบาลและการผดุงครรภ์ขั้นหนึ่งในอนาคต

การจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตนั้น ประกอบด้วยการเรียนในภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ นักศึกษาจึงต้องสามารถเชื่อมโยงความรู้จากทฤษฎีสู่การปฏิบัติในสถานการณ์จริงได้ การที่นักศึกษาจะสามารถเชื่อมโยงความรู้จากทฤษฎีสู่การปฏิบัติในสถานการณ์จริงได้นั้น นักศึกษาต้องได้รับการพัฒนาทักษะการคิดอย่างสม่ำเสมอ (กฤติพร สิริสม, พนัสยา วรณวิไล, อมาวสี อัมพันศิริรัตน์, เสาวพฤกษ์ ชื่นเจริญ และอริสา จิตต์วิบูลย์, 2007) สอดคล้องกับ นาฏอนงค์ สุวรรณจิตต์ และอารีย์ สุขก้องวารีย์ (2556) ที่กล่าวว่า พยาบาลต้องมองคนทั้งร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และจิตวิญญาณ ซึ่งมีความแตกต่างกันไปในแต่ละบุคคล การแก้ปัญหาของพยาบาลจึงควรออกมาในรูปแบบที่มีระบบระเบียบ ใช้กระบวนการแก้ปัญหาที่ต้องอาศัย ความคิด เทคนิค ทักษะ ซึ่งก็คือ กระบวนการพยาบาล (Nursing Process) รวมทั้ง พรศิริ พันธสี และอรพินท์ สีขาว (2552) กล่าวว่า กระบวนการพยาบาลเป็นเครื่องมือและวิธีการที่สำคัญอย่างยิ่งของวิชาชีพพยาบาล เนื่องจากเป็นกระบวนการที่อาศัยหลักการทางวิทยาศาสตร์ในการประเมินภาวะสุขภาพของผู้ป่วย การวินิจฉัยการพยาบาล การวางแผนการพยาบาล การปฏิบัติการพยาบาล และการประเมินผลการพยาบาล การนำกระบวนการพยาบาลมาเป็นเครื่องมือในการปฏิบัติการพยาบาล จะทำให้การปฏิบัติงานของพยาบาลเป็นระบบ ช่วยให้ผู้ป่วยได้รับบริการที่มีคุณภาพ เหมาะสมกับปัญหา การที่พยาบาลจะใช้

กระบวนการพยาบาลได้อย่างมีประสิทธิภาพได้นั้นต้องอาศัยความคิดที่เป็นเหตุเป็นผล มีการวิเคราะห์และแก้ปัญหาของผู้ป่วยได้ถูกต้อง ซึ่งการที่พยาบาลจะมีความรู้ความสามารถดังกล่าวได้นั้นต้องมีพื้นฐานการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพเช่น การส่งเสริมให้นักศึกษามีการเรียนรู้ด้วยตนเอง (Active learner) เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Student-centered learning) เน้นการฝึกทักษะกระบวนการคิดและการแก้ปัญหา (Thinking processes and problem solving) เป็นต้น

การสอบ OSCE (Objective Structured Clinical Examination) เป็นการจัดการเรียนการสอนด้วยการประเมินผลที่สามารถประเมินการปฏิบัติจริง มีศักยภาพสูงในการพัฒนาความสามารถผู้เรียนทั้งทางด้านความรู้ ความคิด ทักษะ เจตคติ และการตัดสินใจ (สถาบันพระบรมราชชนก, 2556) เพราะฉะนั้นจึงสามารถเน้นการฝึกทักษะกระบวนการคิดและการแก้ปัญหาทางการพยาบาลได้ สอดคล้องกับ นภา หลิมรัตน์ (2551) ที่กล่าวว่า การสอบ OSCE สามารถควบคุมความซับซ้อนของสถานการณ์ผู้ป่วย เป็นการทดสอบระดับทักษะของผู้เข้าสอบ เป็นการเตรียมพร้อมผู้เรียนโดยการฝึกในสถานการณ์เสมือนจริง รวมทั้งเป็นวิธีการที่สามารถประเมินทักษะการปฏิบัติรายบุคคลได้โดยตรง ช่วยให้ผู้เรียนได้ประเมินและค้นพบทักษะที่ตนเองบกพร่องและนำมาปรับปรุงพัฒนาให้ดีขึ้นได้ (นิธิพัฒน์ เจริญกุล, อุดม ครินทร์, เรวดี พีรวัฒนศิริ และชชนะ นฤมาน, 2552) จะเห็นได้ว่าหากนักศึกษาพยาบาลได้รับการจัดการเรียนการสอนด้วยการประเมินผลตามหลักการของการสอบแบบ OSCE จะสามารถทำให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้และมีความสามารถในการวิเคราะห์สถานการณ์ เข้าใจในแนวคิด หลักการ ทฤษฎีและกระบวนการต่างๆ สามารถนำมาใช้ในการคิดวิเคราะห์ และการแก้ปัญหาทางการพยาบาลได้เช่นกัน

จากปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยและอาจารย์ผู้สอนรายวิชาการพยาบาลมารดาทารกและผดุงครรภ์ได้ร่วมกันวิเคราะห์สาเหตุของปัญหา โดยพบว่าปัจจัยด้านวิธีการสอนและการประเมินผลเป็นสาเหตุสำคัญของปัญหานี้ จึงได้หาแนวทางในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวโดยการปรับปรุงวิธีการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้นักศึกษาฝึกทักษะกระบวนการคิดและการแก้ปัญหาได้ดียิ่งขึ้น จึงได้จัดการเรียนการสอนวิชาการพยาบาลมารดาทารกและการผดุงครรภ์ 1 โดยจัดให้มีการสอบ Objective Structured Clinical Examination (OSCE) การพยาบาลระยะคลอดปกติ เพื่อประเมินความสามารถในการคิดแก้ปัญหาทางการพยาบาลของนักศึกษา โดยแบ่งนักศึกษาเป็น 8 กลุ่ม กลุ่มละ 14-15 คน สว่างจิตต์สถานการณ์ให้กับผู้เข้าสอบใช้หุ่นจำลองการทำคลอดปกติ และประเมินความรู้รอบยอดโดยให้นักศึกษาทำการวิเคราะห์ตอบคำถามตามสถานการณ์ที่กำหนด พร้อมกับแสดงทักษะการทำคลอดปกติ ในการนี้เป็นวิธีการเรียนการสอนด้วยการประเมินผลแบบใหม่ของรายวิชาการพยาบาลมารดาทารกและการผดุงครรภ์ 1 รวมทั้ง สถาบันพระบรมราชชนก (2556) ได้กล่าวว่าวิธีการประเมินผลนี้มีโอกาสผิดพลาดสูงเช่นกัน สาเหตุของความผิดพลาดสามารถจำแนกได้เป็น ความผิดพลาดจากเนื้อหาโจทย์สถานการณ์และความเที่ยงตรงจากแบบวัดและประเมินผลผู้เรียน ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาประสพการณ์การสอบ OSCE การพยาบาลระยะคลอดปกติ ของนักศึกษาวิทยาลัยพยาบาลพระจอมเกล้า จังหวัดเพชรบุรีโดยใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ลุ่มลึก ตรงกับประสพการณ์ตรงที่นักศึกษาได้รับอันจะนำไปสู่การพัฒนาวิธีการจัดการเรียนการสอนลดความผิดพลาดที่เกิดจากการทดสอบ ส่งผลให้เกิดการยกระดับคุณภาพของการจัดการเรียนในรายวิชาดังกล่าวต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่ออธิบายประสพการณ์การสอบ OSCE การพยาบาลระยะคลอดปกติ ของนักศึกษาวิทยาลัยพยาบาลพระจอมเกล้า จังหวัดเพชรบุรี

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาดังกล่าวเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพที่สะท้อนประสพการณ์ของนักศึกษาที่ผ่านการสอบ OSCE การพยาบาลระยะคลอดปกติ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ผู้ให้ข้อมูลหลัก คือ นักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิตชั้นปีที่ 4 คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการ Purposive sampling ลักษณะของกลุ่มที่เลือกเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย คือ ผ่านการสอบ OSCE การพยาบาลระยะคลอดปกติ ในรายวิชาการพยาบาลมารดาทารกและการผดุงครรภ์ 1 ตามหลักสูตร TQF ยินดีและเต็มใจให้ข้อมูล ในการศึกษาครั้งนี้ได้สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลจนข้อมูลมีความอิ่มตัว ระยะเวลาตั้งแต่เดือนตุลาคมถึงเดือนธันวาคม 2558 รวมจำนวนผู้ให้ข้อมูลเท่ากับ 20 คน

การพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยนี้ได้ผ่านการพิจารณาเห็นชอบจากคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ วิทยาลัยพยาบาลพระจอมเกล้า จังหวัดเพชรบุรีหมายเลข วพ.พจก. 011/2558 โดยผู้วิจัยได้ชี้แจงวัตถุประสงค์การวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล ประโยชน์ที่จะได้รับ และแบบแสดงความยินยอมเข้าร่วมงานวิจัย จากนั้นผู้วิจัยขอความยินยอมการวิจัยโดยขออนุญาตสัมภาษณ์ และอภัยการสัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลหลักทุกคนลงนามในเอกสารหนังสือยินยอมโดยได้รับการบอกกล่าวและเต็มใจและผู้ให้ข้อมูลมีสิทธิถอนตัวจากโครงการวิจัยนี้ได้ทุกเวลาเมื่อต้องการโดยการศึกษาไม่มีผลกระทบใดๆ ต่อผู้ให้ข้อมูลหลัก รวมทั้งมีการรักษาความลับของข้อมูลในขณะสัมภาษณ์ ไม่มีการเปิดเผยชื่อผู้ให้ข้อมูลและใช้รหัสลงข้อมูลเก็บข้อมูลไว้ในสถานที่ที่ปลอดภัยซึ่งบุคคลภายนอกไม่สามารถเข้าถึงได้ ข้อมูลจะถูกทำลายเมื่อผลการศึกษาได้รับการตีพิมพ์ การนำเสนอผลการศึกษาอยู่ในลักษณะเป็นภาพรวม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างที่ผู้วิจัยสร้างมาจากการทบทวนวรรณกรรม ซึ่งผ่านการตรวจสอบความถูกต้องเชิงเนื้อหา โดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน หลังจากนั้นผู้วิจัยจะทำการปรับปรุงแก้ไขตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิแล้วนำไปทดลองใช้สัมภาษณ์กับนักศึกษาพยาบาลที่มีคุณสมบัติเหมือนกับผู้ให้ข้อมูลหลักจำนวน 3 ราย พบว่าผู้ร่วมวิจัย เข้าใจคำถาม สามารถตอบได้ ยกตัวอย่าง เช่น “จากประสบการณ์การสอบ OSCE การพยาบาลระยะคลอดปกติ สามารถกระตุ้นทำให้เกิดการคิดแก้ปัญหา หรือไม่...อย่างไร” หรือ “โจทย์ปัญหาที่จะช่วยกระตุ้นทำให้เกิดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การพยาบาลระยะคลอดปกติ เป็นอย่างไร” เป็นต้น

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้การสนทนากลุ่ม ด้วยวิธีการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi structured Interview) สัมภาษณ์ตามแนวสัมภาษณ์และมีการถามคำถามต่อในคำตอบที่เกิดขึ้นจากการสัมภาษณ์เพื่อให้ผู้ให้ข้อมูลหลักได้อธิบายเพิ่มเติม เป็นการเพิ่มเติมข้อมูลให้สมบูรณ์ขึ้น และมีการบันทึกภาคสนาม เวลาที่ใช้ในการสัมภาษณ์ประมาณ 30 นาที – 1 ชั่วโมงระหว่างการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้มีการทบทวนข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลหลักทุกครั้งเพื่อตรวจสอบความเข้าใจที่ตรงกันกับข้อมูลที่ได้ ทำให้การนัดสัมภาษณ์ครั้งที่ 2 จึงทำเฉพาะผู้ให้ข้อมูลหลักบางคนที่ให้ข้อมูลไม่ครบถ้วน ทั้งนี้เพื่อเป็นการตรวจสอบความถูกต้องและความชัดเจนของข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ในแต่ละวันหลังการสัมภาษณ์ผู้วิจัยจะถอดเทปเสียงเพื่อสำรวจข้อมูลว่าได้ครบถ้วนหรือไม่และนำมาปรับปรุงในการสัมภาษณ์ครั้งต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ใช้วิธีวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีวิเคราะห์เชิงเนื้อหา แบบ manifest content analysis (Graneheim & Lundman, 2004) โดยในแต่ละวันหลังจากการเก็บรวบรวมข้อมูลแล้ว ผู้วิจัยจะถอดเทปและบันทึกข้อมูลอย่างละเอียดปราศจากการ

ตีความและทำการวิเคราะห์ข้อมูลอย่างละเอียดอีกครั้ง โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. อ่านข้อมูลทั้งหมดที่ได้จากการเก็บข้อมูลโดยละเอียด เพื่อให้เข้าใจเนื้อหาทั้งหมด และเกิดความเข้าใจมีความรู้สึกตามข้อความในคำบรรยายของผู้ใช้ข้อมูลหลักแต่ละราย
2. แยกข้อความสำคัญทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับประสบการณ์ (meaning unit) จากคำสัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลแต่ละคน ทั้งที่เป็นข้อความ เป็นวลี หรือเป็นประโยค ซึ่งมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับสิ่งที่ทำการศึกษา แล้วนำข้อความต่าง ๆ นั้นมาจำแนกแยกแยะนำข้อความที่มีความคล้ายคลึงกันมาจัดรวบรวมเป็นหมวดหมู่เดียวกันและใส่รหัสของผู้ใช้ข้อมูลพร้อมทั้งเลขหน้าของข้อมูลทุกข้อความ เพื่อความสะดวกในการค้นหาและการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ให้ความหมายกับข้อความสำคัญ (sub-category) โดยการนำข้อความสำคัญที่ได้จำแนกและจัดหมวดหมู่ไว้ของผู้ให้ข้อมูลแต่ละรายมาให้ความหมายตามที่ค้นพบ ซึ่งเป็นความหมายที่อยู่ในบริบทของปรากฏการณ์ที่ศึกษาโดยใช้ code พร้อมทั้งใส่รหัสของผู้ให้ข้อมูลเพื่อสะดวกในการจัดหมวดหมู่ของแนวเรื่องในขั้นตอนต่อไปและแยกเก็บไว้ในแฟ้มข้อมูล
4. จัดหมวดหมู่ของประเด็นหลัก (category) โดยการนำความหมายต่างๆ ที่ได้ให้ไว้มาอ่านซ้ำแล้วจัดกลุ่มตามประเภทและลักษณะที่มโนของความหมายในทางเดียวกันมารวมเข้าด้วยกันทั้งจัดเป็นประเด็นหลัก (category) ที่อยู่ภายใต้ความหมายเดียวกับแนวเรื่องนั้น ๆ ของผู้ให้ข้อมูลแต่ละราย และนำมาจัดเรียงเป็นของของผู้ให้ข้อมูลทั้งหมดในแต่ละแนวเรื่อง โดยแนวเรื่องที่ได้จัดเป็นกลุ่มนั้นได้มาจากคำบรรยายต่าง ๆ ที่เป็นข้อมูลเริ่มต้นและเป็นคำซึ่งมีความเชื่อถือได้และสามารถตรวจสอบได้ว่าเป็นจริง
5. บรรยายสาระสำคัญ และโครงสร้างของประสบการณ์ที่สำคัญที่ได้จากการศึกษา โดยสรุปความประสบการณ์การสอบ OSCE การพยาบาลระยะคลอดปกติให้ครอบคลุมตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย
6. นำข้อสรุปที่ได้ทั้งหมดให้ผู้ให้ข้อมูลตรวจสอบความถูกต้อง (validation data) โดยนำข้อสรุปและผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดให้ผู้ให้ข้อมูลตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้ง

ผลการวิจัย

ตารางที่ 1 ตารางผลการวิเคราะห์ข้อมูล

หัวข้อ (Category)	หมวดหมู่ (Sub-category)	หมวดหมู่ย่อย (Meaning unit)
โจทย์ปัญหาที่เป็นสถานการณ์ครอบคลุมของเนื้อหา ตั้งแต่ระยะที่ 1 - 4 ของการคลอด	ครอบคลุมเนื้อหาและตรงตามทฤษฎี	ชัดเจนและเข้าใจตรงกันของทุกคน
		โจทย์ปัญหาที่มีข้อมูลครอบคลุมของเนื้อหา
		สื่อปัญหาที่สอดคล้องและชัดเจน
		เป็นสถานการณ์ระยะที่ 1 -4 ของการคลอด ข้อมูลครบถ้วนในสิ่งที่ต้องการประเมิน
	สถานการณ์จริงที่พบบ่อย หลากๆ อย่าง ใน 1 สถานการณ์	สร้างสถานการณ์ที่เป็นปัญหาหลายๆอย่างใน 1 สถานการณ์
		สถานการณ์จริงที่พบบ่อยเช่น มีสายสะดือพันคอเพื่อจะได้เรียนรู้วิธีป้องกันได้ถูกต้องและรวดเร็ว
การพยาบาลที่ซับซ้อน	ควรมีความซับซ้อนเช่น ภาวะพิษสภาวะเต็มมดลูกหดรัดตัวไม่ดี เพื่อให้การหาคำตอบน่าค้นหา	
	ให้ข้อมูลที่เป็นประเด็นสำคัญ ๆ แต่ให้คลงกันทั้งที่ปกติและมีความซับซ้อน	

หัวข้อ (Category)	หมวดหมู่ (Sub-category)	หมวดหมู่ย่อย (Meaning unit)
โจทย์ปัญหาที่เป็นสถานการณ์ ครอบคลุมของเนื้อหา ตั้งแต่ ระยะที่ 1 - 4 ของการคลออด	เรียงลำดับความสำคัญในการให้ การพยาบาล	เรียงลำดับความสำคัญของการให้การพยาบาลในการแก้ โจทย์ปัญหา
		ชี้ให้เห็นความสำคัญของปัญหาที่ควรให้การพยาบาล ก่อน / หลัง
สามารถกระตุ้นให้เกิด การคิดวิเคราะห์	เกิดการคิดวิเคราะห์ทำให้ เข้าใจใน เนื้อหามากขึ้น	ทำให้ได้วิเคราะห์ร่วมกับทฤษฎีที่เรียนมาทำให้เข้าใจใน เนื้อหามากขึ้น
		ทำให้คิดวางแผนและวิเคราะห์สถานการณ์ว่าต้องทำ อย่างไรจึงจะเหมาะสมที่สุด โดยดึงความรู้จากทฤษฎีมาใช้
	เกิดการคิดวิเคราะห์เพื่อเตรียม พร้อมก่อนเจอสถานการณ์จริง	ทำให้เกิดการคิดวิเคราะห์ มองเห็นภาพก่อนการเจอ สถานการณ์จริง
		ทำให้เกิดความคิดมากขึ้น เพราะได้วิเคราะห์จากโจทย์ สถานการณ์จริง
ทำให้เกิดการคิด แก้ปัญหาและสามารถ วางแผนให้การพยาบาลได้อย่าง ครอบคลุม	กระตุ้นให้เกิดความคิดแก้ปัญหา	ทำให้เกิดการคิดแก้ปัญหา เมื่อเจอสถานการณ์จริงก็จะ สามารถนำไปใช้แก้ปัญหาได้
		กระตุ้นให้เกิดความคิดแก้ปัญหา ทำให้เกิดการค้นหาคำตอบ
	สามารถวางแผนให้การพยาบาล ได้อย่างครอบคลุม	ช่วยให้มีการวางแผนเป็นไปตามลำดับขั้นตอน ทำให้ สามารถวางแผนให้การพยาบาลได้ครอบคลุมมากขึ้น
		ทำให้เกิดการวางแผนการพยาบาลเป็นลำดับขั้นตอน สำหรับมารดาและทารก
เกิดความสามารถใน การควบคุมตนเอง	ประยุกต์ใช้กลวิธีในการ เตรียมความพร้อม	พยายามฝึกกับหุ่นและคิดเปรียบเทียบกับลักษณะของคน ให้มากที่สุด
		พยายามทบทวน ดูวิดีโอการคลออด เพื่อจดจำวิธีการ ทำคลออดแต่ละขั้นตอน
		พยายามอ่านหนังสือให้จำขั้นตอน วิธีการที่ถูกต้องในแต่ละ ขั้นตอน
		ทบทวนเนื้อหาที่เรียนมาและต้องหัดวิเคราะห์สถานการณ์ ไปพร้อมกับการทำ
	การเสริมแรงตนเอง	คิดว่าคนอื่นผ่านไปได้ เราก็ผ่านไปได้
		คิดว่าเราต้องทำได้ความกลัวก็จะหายไป
คิดว่าตัวเองทำได้ ทำให้เกิดแรงเสริมทำให้มั่นใจมากขึ้น		

ประสบการณ์การสอน Objective Structured Clinical Examination (OSCE) การพยาบาลระยะคลอดปกติพบว่า มีประเด็นที่เกี่ยวข้องรวม 4 ประเด็น ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1) โจทย์ปัญหาที่เป็นสถานการณ์ครอบคลุมของเนื้อหา ตั้งแต่ระยะที่ 1 – 4 ของการคลอด

1.1) ครอบคลุมเนื้อหาและตรงตามทฤษฎีชัดเจนและเข้าใจตรงกันของทุกคน โจทย์ปัญหาที่มีข้อมูลครอบคลุมของเนื้อหาสื่อปัญหาที่สอดคล้องและชัดเจนเป็นสถานการณ์ระยะที่ 1 – 4 ของการคลอด รวมทั้งมีข้อมูลครบถ้วนในสิ่งที่ต้องการ ประเมินดังคำพูดต่อไปนี้

“อยากได้โจทย์ปัญหาที่ชัดเจนและเป็นที่ยอมรับกันของทุกคน ไม่เป็นโจทย์ที่สามารถมีได้หลายคำตอบ” (3)

“อยากได้โจทย์ปัญหาที่ชัดเจนและเป็นที่ยอมรับ ไม่กำกวม” (20)

“โจทย์ที่สอดคล้องกับเนื้อหาที่เรียน เพราะจะได้วิเคราะห์และเข้าใจในเนื้อหาและจำได้ดีมากขึ้น” (1)

“เป็นสถานการณ์ของมารดาและทารกระยะที่ 1 – 4 ของการคลอด” (13)

“โจทย์ปัญหาควรกำหนดระยะเวลาในแต่ละสถานการณ์ของมารดาและทารกระยะที่ 1 – 4 ของการคลอด” (10)

“มีปัญหาของแต่ละระยะใน 4 ระยะ เพื่อให้นักศึกษา ได้วางแผนการพยาบาลแต่ละระยะ” (14)

“มีข้อมูลที่ครอบคลุมของเนื้อหาทั้งจากการซักประวัติ, ตรวจร่างกาย, ผล lab” (2)

“ข้อมูลระยะที่ 1 ของการคลอด มี partograph ให้เป็นจริง และมีข้อมูลเกี่ยวกับทารกแรกเกิด” (18)

“มีประวัติส่วนตัวเพิ่มเติม มีข้อมูลระยะที่ 1 ของการคลอด มี partograph ให้เห็น” (11)

“โจทย์ที่ต้องคำนวณเวลาปากมดลูกเปิดหมด เพื่อให้นักศึกษาเตรียมการจัด set คลอด เตรียมผู้คลอด เตรียมตัว ทำคลอดด้วยตนเอง” (18)

1.2) สถานการณ์จริงที่พบบ่อยหลายๆ อย่างใน 1 สถานการณ์เป็นโจทย์ปัญหาที่ถามเป็นภาพรวมของการพยาบาลที่สำคัญของกรณีศึกษา รวมทั้งเป็นสถานการณ์ฉุกเฉิน เพื่อจะได้เรียนรู้วิธีป้องกันได้ถูกต้องและรวดเร็วดังคำพูดต่อไปนี้

“โจทย์ที่เป็นสถานการณ์จริงที่พบบ่อยๆ เป็นเหตุการณ์ฉุกเฉิน เช่น มีสายสะดือพันคอทารก เพื่อจะได้เรียนรู้วิธีป้องกันได้ถูกต้องและรวดเร็ว” (1)

“สร้างสถานการณ์ที่เป็นปัญหาหลายๆ อย่างใน 1 สถานการณ์ และให้นักศึกษาเลือกว่าควรเลือกปัญหาใดก่อนอย่างไร และเพราะอะไร” (10)

“โจทย์ที่เป็นสถานการณ์ที่พบบ่อย ๆ เพื่อให้การพยาบาลได้อย่างถูกต้อง” (14)

“โจทย์ปัญหาต้องสร้างจากสถานการณ์จริง / จำลองที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจริง” (20)

1.3) การพยาบาลที่ซับซ้อนเช่น ภาวะพิษสภาวะเต็ม มดลูกหดตัวไม่ดี เพื่อให้การหาคำตอบนำค้นหาให้ข้อมูลที่เป็นประเด็นสำคัญ ๆ แต่ให้คลงกันทั้งที่ปกติและมีความซับซ้อน เพื่อฝึกการดูแลและช่วยเหลือ ดังคำพูดต่อไปนี้

“โจทย์ปัญหาเด็กแรกคลอด ประเมินคะแนน Apgar เท่านั้น ท่านจะให้การพยาบาลอย่างไร และต้องช่วยเหลือเองใหม่เวลาไหนต้องประสานทีมช่วยเหลือ” (3)

“ต้องการใช้โจทย์ตั้งสถานการณ์ที่คาดว่าจะเกิดขึ้น เช่น ถ้าสายสะดือพันคอจะดูแลทำคลอดทารกอย่างไรบ้าง” (5)

“โจทย์ควรมีความซับซ้อน เช่น การแก้ไขทารกที่มีสายสะดือพันคอ 1- 2 รอบ เพื่อให้คำตอบนำค้นหา ชวนคิด” (8)

“โจทย์ควรมีความซับซ้อนบ้าง เพื่อให้การหาคำตอบนำค้นหา เช่น หญิงตั้งครรภ์มีพิษสภาวะไปตั้ง นักศึกษาควรให้การพยาบาลอย่างไร” (6)

1.4) เรียงลำดับความสำคัญในการให้การพยาบาลเพื่อทำให้การหาคำตอบนำค้นหาชี้ให้เห็นความสำคัญของปัญหาที่ควรให้การพยาบาลก่อน / หลังโจทย์ที่ถามว่าการพยาบาลใดสำคัญที่สุด ดังคำพูดต่อไปนี้

“โจทย์ปัญหาที่มีข้อมูลครอบคลุม ชี้ให้เห็นการพยาบาลที่เหมาะสมกับโจทย์อย่างชัดเจน ความสำคัญของปัญหาที่

ควรให้การพยาบาลก่อน / หลัง” (18)

“มีการเรียงลำดับความสำคัญของการให้การพยาบาลในการแก้โจทย์ปัญหา เพื่อให้เกิดความ
สามารถในการลงมือปฏิบัติ” (15)

“โจทย์ที่ถามเป็นภาพรวมของการพยาบาลที่สำคัญของกรณีศึกษา หรือโจทย์ที่ถามว่าการพยาบาลใดสำคัญที่สุด” (16)

“กระตุ้นความสามารถ เช่น การพยาบาลใดสำคัญที่สุดการพยาบาลใดควรทำเป็นอันดับแรก” (9)

2) สามารถกระตุ้นให้เกิดการคิดวิเคราะห์

2.1) เกิดการคิดวิเคราะห์ทำให้เข้าใจในเนื้อหามากขึ้นทำให้ได้วิเคราะห์ร่วมกับทฤษฎีที่เรียนมา เกิดการวางแผนและ
วิเคราะห์สถานการณ์ว่าต้องทำอะไรจึงจะเหมาะสมที่สุด โดยดึงความรู้จากทฤษฎีมาใช้ตั้งคำถามต่อไป

“ทำให้เห็นปัญหาจริงๆ แล้วทำให้ได้วิเคราะห์ร่วมกับทฤษฎีที่เรียนมาทำให้เข้าใจในเนื้อหามากขึ้น” (1)

“ทำให้เกิดการสรุปเนื้อหาบทเรียนที่เรียนไปแล้วมาตอบคำถาม ทำให้เห็นการนำไปใช้ วิเคราะห์โจทย์ปัญหาได้ ทำให้
ยังไม่ลืมสิ่งที่เพิ่งเรียนมา และจับใจความสำคัญได้” (4)

“เกิดกระบวนการเรียนรู้โดยวิเคราะห์สถานการณ์ ทำให้นักศึกษามีทักษะในการคิดวิเคราะห์มากขึ้น”(6)

“ทำให้คิดวางแผนและวิเคราะห์สถานการณ์ว่าต้องทำอะไรจึงจะเหมาะสมที่สุด โดยดึงความรู้จากทฤษฎีมาใช้” (11)

2.2) เกิดการคิดวิเคราะห์จากสถานการณ์ ทำให้มองเห็นภาพเป็นการเตรียมความพร้อมก่อนเจอเหตุการณ์จริงตั้งคำถาม
ต่อไป

“ทำให้เกิดการคิดวิเคราะห์ มองเห็นภาพก่อนการเจอสถานการณ์จริง” (8)

“ทำให้เกิดการคิดวิเคราะห์ เพราะในโจทย์ปัญหาก็จะคล้ายกับสถานการณ์จริง เมื่อทำโจทย์ปัญหาได้เมื่อเจอ
สถานการณ์จริงเราก็จะสามารถนำไปใช้ได้” (3)

“ทำให้มีการคิดวิเคราะห์จากสถานการณ์ มองเห็นสิ่งที่ยังไม่เข้าใจ เพื่อเตรียมพร้อมก่อนเจอสถานการณ์จริง” (11)

“ทำให้เกิดความคิดมากขึ้น เพราะได้วิเคราะห์จากโจทย์สถานการณ์จริง” (20)

3) ทำให้เกิดการคิดแก้ปัญหาและสามารถวางแผนให้การพยาบาลได้อย่างครอบคลุม

3.1 กระตุ้นให้เกิดความคิดแก้ปัญหาเกิดการค้นหาคำตอบ ทำให้เมื่อเจอสถานการณ์จริงก็จะสามารถนำไปใช้แก้
ปัญหาได้ตั้งคำถามต่อไป

“ทำให้เกิดการคิดแก้ปัญหา เมื่อเจอสถานการณ์จริงก็จะสามารถนำไปใช้แก้ปัญหาได้” (12)

“กระตุ้นให้เกิดความคิดแก้ปัญหา ทำให้เกิดการค้นหาคำตอบ” (14)

“เกิดการคิดแก้ปัญหา การพยาบาลที่เหมาะสมต่อสถานการณ์ต่างๆ” (17)

3.2 สามารถวางแผนให้การพยาบาลได้อย่างครอบคลุมเป็นไปตามลำดับขั้นตอนตั้งคำถามต่อไป

“ทำให้คิดวางแผนว่าต้องทำอะไรจึงจะเหมาะสมที่สุด ในชีวิตจริงเวลาการทำหรือปฏิบัติงาน สถานการณ์จะมี
ความแตกต่างกัน การจัดการก็จะต่างกันไป เวลาในการคิดวางแผนก็จะไม่มีมาก และอาจทำงานได้ไม่เป็นลำดับ
ขั้นตอน การเรียนแบบนี้ทำให้ได้เตรียมตัวไว้อ่อน” (20)

“ทำให้เกิดการวางแผนการพยาบาลเป็นลำดับขั้นตอน สำหรับมารดาและทารก” (19)

“ทำให้เกิดการคิดแก้ปัญหาเพิ่มขึ้น ช่วยให้มีวางแผนเป็นไปตามลำดับขั้นตอน ทำให้สามารถวางแผนให้
การพยาบาลได้ครอบคลุมมากขึ้น” (12)

“ทำให้เกิดการคิดแก้ปัญหาตามโจทย์สถานการณ์ มีการวางแผนเป็นลำดับขั้นเมื่อเจอเคสจริงทำให้มีกระบวนการ
วางแผนให้การพยาบาลที่ครอบคลุม” (14)

4) เกิดความสามารถในการควบคุมตนเอง

4.1) ประยุกต์ใช้กลวิธีในการเตรียมความพร้อมของตนเองโดยเลือกใช้สื่อชนิดต่างๆ เช่น หนังสือ วัสดุโสตทัศนศึกษา การฝึกทำกับหุ่นจำลอง มาทบทวนเพื่อลดความตื่นเต้น กลัวและวิตกกังวลก่อนการสอบ ดังคำพูดต่อไปนี้

“ก่อนเข้าสอบก็รู้สึกตื่นเต้นกลัวทำไม่ถูกต้องก็จะพยายามอ่านหนังสือให้จำขึ้นตอน วิธีการที่ถูกต้องในแต่ละชั้น และพยายามฝึกทำกับหุ่นและคิดเปรียบเทียบกับลักษณะของคนให้มากที่สุดค่ะ” (1)

“รู้สึกกลัว กำจัดความกลัวด้วยการอ่านหนังสือ และฝึกทำกับหุ่นบ่อยๆ” (4)

“ก่อนสอบรู้สึกกังวลมากค่ะ แต่พยายามทบทวน ดูวิดีโอการคลอด ก็ทำให้สามารถสอบผ่าน เข้าใจสถานการณ์ที่อาจารย์ให้มาค่ะ” (8)

“การที่ได้ฝึกซ้อมโดยใช้หุ่นก่อนที่จะมาสอบ ทำให้มั่นใจมากขึ้นในการปฏิบัติ” (9)

“รู้สึกตื่นเต้นมากค่ะ เพราะมันเหมือนกับการลงทำจริงและเห็นภาพมากกว่าการท่องและได้วิเคราะห์สถานการณ์ วิธีการจัดการกับตัวเองคือต้องทบทวนเนื้อหาที่เรียนมาและต้องหัดวิเคราะห์สถานการณ์ไปพร้อมกับการฝึกทำกับหุ่น”(7)

4.2) การเสริมแรงตนเอง โดยการตั้งเป้าหมายว่าต้องสอบผ่าน เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับตนเองดังคำพูดต่อไปนี้

“คิดว่าคนอื่นผ่านไปได้ เราก็ผ่านไปได้”(3)

“คิดว่าเราต้องทำได้ความกลัวก็จะหายไป”(2)

“คิดว่าตัวเองทำได้ ทำให้เกิดแรงเสริมทำให้มั่นใจมากขึ้น” (9)

การอภิปรายผล

จากผลการศึกษาประสบการณ์การสอบ Objective Structured Clinical Examination (OSCE) การพยาบาลระยะคลอดปกติ พบว่าผู้ให้ข้อมูลมีความต้องการด้านโจทย์ปัญหาที่เป็นสถานการณ์ครอบคลุมของเนื้อหาเป็นไปตามทฤษฎีมีข้อมูลให้ครอบคลุมเนื้อหา มีความชัดเจน ตั้งแต่ระยะที่ 1 – 4 ของการคลอด รวมทั้งการวิเคราะห์โจทย์สถานการณ์ว่าเป็นไปตามทฤษฎีหรือไม่สอดคล้องกับ Walsh (2005) ที่ได้ให้คำแนะนำในการตั้งโจทย์ปัญหาไว้ ดังนี้ เป็นเรื่องจริงที่เกิดขึ้นได้ มีความท้าทาย กระตุ้นความสนใจ ได้ฝึกทักษะการตัดสินใจโดยข้อเท็จจริง ข้อมูล หลักวิชา รวมทั้งมีความเชื่อมโยงความรู้เดิมกับข้อมูลใหม่ สอดคล้องกับเนื้อหาและหลักสูตร เช่นเดียวกับ ลูตีพร ปานมา (2554) ที่กล่าวว่าโจทย์ปัญหาที่ดีต้องมีความเชื่อมโยงกับหลักสูตร (Curricular relevance) ซึ่งความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประเด็นของรายวิชานั้นเป็นประเด็นสำคัญของการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน เพื่อทำให้เกิดการเรียนรู้ที่สามารถประยุกต์ความรู้จากเนื้อหาให้เป็นเรื่องราวที่มีความหมาย แทนการจดจำเป็นข้อๆ โดยไม่สามารถเชื่อมโยงเป็นเรื่องราวได้ โจทย์ปัญหาที่ดีควรเป็นสถานการณ์ปัญหาที่ต้องพยายามเชื่อมโยงเนื้อหาที่ผู้เรียนเคยศึกษามาแล้วกับเนื้อหาใหม่ที่ต้องศึกษาจากโจทย์นี้ รวมทั้งเป็นโจทย์สถานการณ์ที่เป็นปัญหาหลายๆอย่างใน 1 สถานการณ์รวมทั้งเป็นสถานการณ์จริงที่ฉุกเฉิน เป็นโจทย์ปัญหาที่เรียงลำดับความสำคัญของการพยาบาลทั้งที่ปกติและซับซ้อน ให้ข้อมูลที่เป็นประเด็นสำคัญๆ เพื่อทำให้การหาคำตอบน่าค้นหา ทำให้เกิดการเรียนรู้วิธีป้องกันได้ถูกต้องและรวดเร็ว สอดคล้องไปในทิศทางเดียวกับ ลูตีพร ปานมา (2554) ที่กล่าวว่าโจทย์ปัญหาที่ดีต้องมีความน่าเชื่อถือและใกล้เคียงความเป็นจริง ควรมีความคล้ายคลึงกับสถานการณ์ที่ผู้เรียนจะเผชิญในชีวิตจริง ซึ่งผู้เรียนจะสามารถนำเนื้อหาและทักษะที่เกิดขึ้นจากการเรียนรู้ไปใช้ในการแก้ไขสถานการณ์ที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้ รวมทั้งโจทย์ปัญหานั้นต้องน่าสนใจ มีความซับซ้อน และท้าทายให้ผู้เรียนคิดไตร่ตรองและค้นคว้าหาคำตอบ

นอกจากนี้ยังพบว่า การสอบ OSCE สามารถกระตุ้นให้เกิดการคิดวิเคราะห์ได้ ทำให้เกิดการคิดแก้ไขปัญหาและสามารถวางแผนให้การพยาบาลได้อย่างครอบคลุม สอดคล้องกับ สถาบันพระบรมราชชนก (2556) ที่กล่าวว่าเป็นการจัดการ

เรียนการสอนด้วยการประเมินผลที่สามารถประเมินการปฏิบัติจริง มีศักยภาพสูงในการพัฒนาความสามารถผู้เรียนทั้งทางด้านความรู้ ความคิด ทักษะ เจตคติ และการตัดสินใจ และจากการศึกษาของ Woragidpoonpol & Yarmsuoy (2006) ที่พัฒนารูปแบบการประเมินผลการปฏิบัติการพยาบาล ในกระบวนวิชาการฝึกปฏิบัติการพยาบาลแม่และเด็ก 2 โดยการสอบแบบ OSCE พบว่าเป็นการทดสอบที่วัดความสามารถในการปฏิบัติทางคลินิกและความรู้ ของบุคคลได้จริงครอบคลุมทุกด้านทั้งการปฏิบัติ และทฤษฎีรวมทั้งจากการสะท้อนคิดและประเมินผลนักศึกษาผดุงครรภ์มหาวิทยาลัย Swansea ต่อการใช้ OSCE ในการประเมินทักษะทางคลินิกพบว่าเป็นการเพิ่มโอกาสในการฝึกปฏิบัติที่เพียงพอมีความปลอดภัยทำให้เกิดทักษะทางคลินิกที่ดีและสามารถฝึกการคิดอย่างมีวิจารณ์ญาณ(Einion, 2013)

แม้ว่าจากผลการศึกษาระบุว่าการสอบ OSCE ทำให้นักศึกษาส่วนใหญ่ขาดความมั่นใจ วิตกกังวล ประกอบกับข้อเสียของรูปแบบการสอบ OSCE คือ มีข้อจำกัดเรื่องเวลา การอยู่ภายใต้บรรยากาศของการเผชิญกับผู้ประเมินโดยตรง (สถาบันพระบรมราชชนก, 2556) ผู้เรียนจะต้องมีองค์ความรู้ซึ่งค่อนข้างกว้างและหลากหลายมากและต้องมีการเชื่อมโยงองค์ความรู้แต่ละส่วนกับทักษะแต่ละด้าน (ทรงฤทธิ์ ทองมีขวัญ, 2556) แต่อย่างไรก็ตามนักศึกษาก็สามารถปรับตัว จนเกิดความสามารถในการควบคุมตนเอง โดยใช้กลวิธีในการเตรียมความพร้อมของตนเอง โดยการเลือกใช้สื่อชนิดต่างๆ เช่น หนังสือ วีดิโอ การทำคลอทดกดี หุ่นจำลอง มาศึกษาและทบทวนเพื่อเตรียมความพร้อม รวมทั้งเสริมแรงตนเอง โดยการตั้งเป้าหมายว่าต้องสอบผ่าน ทำให้เกิดความเชื่อมั่นในตนเองมากขึ้น

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ควรพัฒนาโจทย์สถานการณ์ของการสอบ Objective Structured Clinical Examination (OSCE) การพยาบาลระยะคลอทดกดี ให้มีลักษณะเป็นโจทย์สถานการณ์ที่ครอบคลุมเนื้อหา ตั้งแต่ระยะที่ 1 – 4 ของการคลอทด เป็นสถานการณ์จริงที่พบบ่อย มีความซับซ้อน รวมทั้งเรียงลำดับความสำคัญของการพยาบาล ก่อนหลัง

2.ควรมีการนำวิธีการจัดการเรียนการสอนโดยการสอบ Objective Structured Clinical Examination (OSCE) มาใช้ในเตรียมความพร้อมก่อนฝึกภาคปฏิบัติในรายวิชาทางการพยาบาลอื่นๆ เพื่อกระตุ้นให้เกิดการคิดวิเคราะห์ และส่งเสริมให้เกิดการคิดแก้ไขปัญหา นำไปสู่การวางแผนการพยาบาลได้อย่างครอบคลุม

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. จัดทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียน และศึกษาประสิทธิผลของการสอบ Objective Structured Clinical Examination (OSCE) การพยาบาลระยะคลอทดกดีเพื่อประเมินความรู้ของนักศึกษาสำหรับเตรียมความพร้อมก่อนฝึกภาคปฏิบัติ

กิตติกรรมประกาศ

คณะผู้วิจัยขอขอบพระคุณวิทยาลัยพยาบาลพระจอมเกล้า จังหวัดเพชรบุรี ที่ได้ให้การสนับสนุนทุนอุดหนุนงานวิจัยครั้งนี้ ขอขอบพระคุณอาจารย์ ดร.กมลพรรณ วัฒนากร ดร.จุไรรัตน์ ดวงจันทร์ เป็นอย่างมากที่กรุณาให้คำปรึกษารวมทั้งข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์ยิ่งต่องานวิจัย ขอขอบพระคุณ อาจารย์รุ่งทิพย์ ไชโยยิ่งยงค์ อาจารย์ยุคลธร แจ่มฤทธิ์ อาจารย์ อัจฉราวดี ศรียะศักดิ์ และ อาจารย์นิตยา ทองมา เป็นอย่างมากที่กรุณาให้คำแนะนำในการปรับปรุงเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และขอขอบคุณผู้ให้ข้อมูลหลักทุกคนที่ให้ความร่วมมือและเต็มใจเข้าร่วมวิจัยครั้งนี้

บรรณานุกรม

- กฤตพร สิริสม, พันัสยา วรรณวิไล, อมาวสี อัมพันศิริรัตน์, เสาวพฤกษ์ ชื่นเจริญ, และอริสา จิตต์วิบูลย์. (2557).
ผลของการจัดการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษาร่วมกับแผนผังแนวคิดต่อการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาพยาบาล.
สงขลา: วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สงขลา.
- คณะกรรมการการอุดมศึกษา.(2552).ประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษาเรื่องแนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ
ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ.ค้นเมื่อ 12 กรกฎาคม, 2558,จาก
http://www.mua.go.th/users/tqf-hed/news/FilesNews/FilesNews6/nursegrad_m1.pdf
- ฐิติพร ปานมา. (2554). การประเมินและการพัฒนาโจทย์ปัญหา Scenario. *จุลสาร PBL วิทยาลัยฯ*, 4(2), 7-8.
- ทรงฤทธิ์ ทองมีขวัญ. (2556). *เทคนิคการซักประวัติเพื่อการรักษาพยาบาลโรคเบื้องต้น*. สงขลา: มงคลการพิมพ์
- นาฏอนงค์ สุวรรณจิตต์, และอารีย์ สุขก่อวงรี.(2556).ผลของการใช้กระบวนการพยาบาลในกรณีศึกษาต่อความรู้
ความสามารถในการใช้กระบวนการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ชลบุรี.
วารสารการพยาบาลและการศึกษา, 6, 47-61.
- นภา หลิมรัตน์ . (2551). Objective Structured Clinical Examination. แหล่งข้อมูลด้านแพทยศาสตร์ศึกษา.
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. ค้นเมื่อ 27 มีนาคม 2559, จาก
<http://teachingresources.psu.ac.th/document/2551/limrat/8Objective%20Structured%20Clinical%20Examination.pdf>
- นิรันดร์ เจริญกุล, อุดม คชินทร, เรวดี พีรวัฒน์ติก และชนะ นฤมาน. (2552). ทักษะทางคลินิกสามารถพัฒนาได้ดีกว่า
ความรู้ทางทฤษฎีภายหลังการฝึกอบรมเป็นแพทย์ประจำบ้านอายุรศาสตร์. *Siriraj Medical Bulletin*,
2(3), 116-120.
- พรศิริ พันธสี, และอรพินท์ สีขาว. (2552). ผลของการจัดการเรียนการสอนโดยใช้กรณีศึกษาต่อความสามารถในการ
ใช้กระบวนการพยาบาลในคลินิกของนักศึกษาพยาบาล. *วารสารสภาการพยาบาล*, 24(3), 81-93.
- พัชรี วรกิจพูนผล, และอมรรัตน์ งามสวย. (2549). การพัฒนารูปแบบการประเมินผลการปฏิบัติการพยาบาลในการสอน
วิชาการฝึกปฏิบัติการพยาบาลแม่และเด็ก 2 โดยการสอบแบบ OSCE. *วารสารการศึกษพยาบาล*, 17, 25-33.
- รัชну รัตนภาค, สัญญา คำดี, และไพลิน ถึงถิ่น. (2557). *การประเมินคุณภาพบัณฑิตตามคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์สำหรับ
บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา ปีการศึกษา 2556 วิทยาลัยพยาบาลพระจอมเกล้า จังหวัดเพชรบุรี. เพชรบุรี:
วิทยาลัยพยาบาลพระจอมเกล้า จังหวัดเพชรบุรี.*
- สถาบันพระบรมราชชนก. (2556). *การประเมินสมรรถนะการปฏิบัติทางคลินิกโดยการใช้ Obstructive Structured Clinical
Examination (OSCE)*. นนทบุรี: ยุทธรินทร์การพิมพ์.
- สัญญา คำดี, รัชну รัตนภาค, และไพลิน ถึงถิ่น.(2556). *การประเมินคุณภาพบัณฑิตตามคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์สำหรับ
บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา ปีการศึกษา 2555 วิทยาลัยพยาบาลพระจอมเกล้า จังหวัดเพชรบุรี.เพชรบุรี:
วิทยาลัยพยาบาลพระจอมเกล้า จังหวัดเพชรบุรี.*
- Einion, A. (2013). OSCE assessment for emergency scenarios in midwifery education: A reflection and
evaluation. *British Journal of Midwifery*, 21(12), 893-897.
- Graneheim, U.H., & Lundman, B. (2004). Qualitative content analysis in nursing research:
concepts, procedures and measures to achieve trustworthiness. *Nurse education today*,24, 105-112.

Walsh, A. (2005). *The tutor in problem based learning: A Novice's Guide*[Hand out]. Canada: McMaster University.

Translated Thai References

- Chierakul, N., Kachintorn, U., Perawatanatuk, R., & Naruman, C. (2009). *Siriraj Medical Bulletin*, 2(3), 116-120. [in Thai]
- Einion, A. (2013). OSCE assessment for emergency scenarios in midwifery education: A reflection and evaluation. *British Journal of Midwifery*, 21(12), 893-897.
- Graneheim, U.H., & Lundman, B.(2004). Qualitative content analysis in nursing research: concepts, procedures and measures to achieve trustworthiness. *Nurse education today*, 24, 105-112.
- Higher Education Commission. (2009). *Notice of Higher Education Commission on the Direction of National Qualifications Framework for Higher Education*. Retrieved July 12, 2015, from http://www.mua.go.th/users/tqf-hed/news/FilesNews/FilesNews6/nursegrad_m1.pdf [in Thai]
- Kamdee, S., Rattanapark, R.,&Thungthin, P. (2013). *Graduate Quality Assessment according to the Graduate's Desired Characteristics for the Graduate Graduating in the Academic Year 2012 Prachomklao college of nursing Phetchaburi Province*. Phetchaburi:Prachomklao college of nursing Phetchaburi Province. [in Thai]
- Limrat, N. (2008). Objective Structured Clinical Examination. *Medical Education Resources Prince of SongklaUniversity*.Retrieved March 27, 2015, From <http://teachingresources.psu.ac.th/document/2551/limrat/8Objective%20Structured%20Clinical%20Examination.pdf>[in Thai]
- Parnma, T. (2011). *Assessment and Development of Scenario.PBL WU Newsletter*, 4(2), 7-8. [in Thai]
- Praboromarajchanok Institute of Heath Workforce Development. (2013). Performance Assessment of clinical practice by Obstructive Structured Clinical Examination (OSCE).Nonthaburi: Yutharin Printing. [in Thai]
- Punthasee, P., & Sikaow, O. (2009). Th eEffect of Clinical Teaching by Using Case Studies on the Ability Development of Applying Nursing Process in Clinical Practice of Nursing Students. *Thai Journal of Nursing Council*, 24(3), 81-93. [in Thai]
- Rattanapark, R., Kamdee,S., & Thungthin, P. (2014). *Graduate Quality Assessment according to the Graduate's Desired Characteristics for the Graduate Graduating in the Academic Year 2013 Prachomklao college of nursing Phetchaburi Province*. Phetchaburi:Prachomklao college of nursing Phetchaburi Province. [in Thai]
- Sirisom, K., Wunnawilai, P., Ampansirirat, A., Chuencharoen, S. & Chitviboon, A. (2014). *Effect of Case Studies Combined with Concept MappingTechnique on Critical Thinking of Nursing Students*. Songkhla: Boromarajonani College of Nursing Songkhla. [in Thai]

- Suwanachitt, N., & Sukkongwaree, A. (2013). Outcome of the nursing process with Case-Based Program on students' knowledge and ability for implementing the nursing process Boromarajonani College of Nursing, Chonburi. *Journal of nursing and education*, 6, 47-61. [in Thai]
- Thongmeekhaun, T. (2013). *Questioning Techniques for the Delivery of Primary Nursing Care*. Songkhla: Mongkhol Printing. [in Thai]
- Woragidpoonpol, P., & Yarmsuoy, A. (2006). Development of Nursing Practicum Assessment Model in Maternal and Newborn Nursing Practicum 2 Course Using OSCE in its Instruction. *Journal of Nursing Education*, 17, 25-33. [in Thai]